

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313816 Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura	OB	0	1

Professor de contacte

Nom: Joan Portell Rifa

Correu electrònic: Joan.Portell@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No s'estableixen prerequisits.

Tot i que consta el primer semestre com a període del mòdul, les classes tindran lloc el segon semestre.

Objectius

Aquest mòdul és obligatori i se centrarà en la planificació de la lectura en els centres educatius i socials. Seguint les aportacions de la recerca en cada camp, s'abordaran les bases sobre l'aprenentatge de la lectura (comprensió i interpretació de diferents tipus de textos), l'aprenentatge mitjançant la lectura (des de totes les àrees del currículum) i la lectura per plaer (estratègies per al foment de la lectura i la construcció d'hàbits lectors). Es desenvoluparan estratègies de diagnòstic sobre el tractament de la lectura en els centres educatius i altres entorns. Es presentarà el Pla de lectura de centre com una eina global que recull i sistematitza els objectius, les metodologies i les estratègies per incidir en l'aprenentatge lector.

Competències

- Contextualitzar l'activitat professional en les pràctiques i els hàbits lectors de les societats actuals, així com en els processos d'aprenentatge escolars.
- Desenvolupar estratègies de cooperació per a treballar en equip.
- Desenvolupar estratègies d'innovació, creativitat i emprenedoria en l'àmbit de la biblioteca escolar i el foment de la lectura.
- Detectar les necessitats pel que fa a la lectura i la informació en contextos escolars i socials.
- Dissenyar, planificar i avaluar projectes de biblioteca, de plans de lectura de centre i de promoció social de la lectura adequats al context.
- Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el context i els objectius d'actuació en relació amb l'aprenentatge escolar i els usos socials de la lectura.
2. Avaluar el disseny, la planificació, l'execució i els resultats de plans de lectura partint de la seva adequació al context.
3. Desenvolupar estratègies de cooperació per a treballar en equip.

4. Identificar i relacionar les dades pertinents per al diagnòstic de les necessitats lectores del centre educatiu o del context social.
5. Introduir innovacions i propostes creatives en el disseny de plans de lectura.
6. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
7. Utilitzar les TIC com a instruments d'aprenentatge i comunicació en la realització de les activitats.

Continguts

-La lectura en la societat actual i l'ensenyament i aprenentatge de la lectura en els centres escolars.

-Els plans de lectura de centres educatius i d'entorn. La comprensió lectora i la interpretació dels textos. La recerca i tractament de la informació. La lectura ficcional i la construcció d'hàbits lectors.

-L'impacte de les TIC en l'ensenyament i aprenentatge de la lectura. La promoció de la lectura en context digital.

-Eines de diagnòstic prevís a l'elaboració de plans de lectura de centre i d'entorn.

Metodologia

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals
- Anàlisi de materials impresos i digitals aplicant conceptes i criteris de les lectures i informes
- Realització i presentació pública d'activitats / treballs
- Anàlisi i debat virtual de plans de lectura en línia de les administracions educatives
- Resolució de casos / problemes / exercicis de manera virtual a través de diferents possibilitats de les TIC
- Lectura i debat bibliogràfic en fòrums virtuals Tutories en línia.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats d'anàlisi, selecció i valoració de materials d'aula	18	0,72	1, 4
Tipus: Supervisades			
Seguiment i realització dels treballs i lectures / Participació en els fòrums virtuals	82	3,28	2, 3, 4, 5, 7
Tipus: Autònomes			
Lectura bibliogràfica i de materials relacionats amb l'assignatura	50	2	2, 4

Avaluació

L'avaluació es farà a partir de les activitats lliurades que seran comentades pel professorat. Es tindrà en compte també la participació en els fòrums i a l'aula. Les activitats han de fer ús de les lectures de cada tema.

Per poder-se acollir a l'avaluació continuada l'alumne ha de presentar i aprovar un 80% de les activitats. En cas contrari, es considerarà No presentat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats d'anàlisi de plans de lectura	10%	0	0	1, 3, 4, 7
Activitats de valoració d'estratègies sobre l'ensenyament de la lectura, la cerca d'informació i el gust per llegir	10%	0	0	2, 4
Assistència i participació a les activitats presencials i virtuals	20%	0	0	6
Disseny d'un projecte d'ensenyament de la lectura	20%	0	0	5
Pràctiques de diagnòstic segons paràmetres donats	20%	0	0	1, 4
Presentació del projecte d'ensenyament de la lectura i de les seves activitats	20%	0	0	1, 5, 6

Bibliografia

BLASCO, A.; DURBAN, G. (2011). Competència informacional: del currículum a l'aula. Barcelona. Publicacions de Rosa Sensat.

CAIRNEY, T.H. (1992): Enseñanza de la comprensión lectora. Madrid:Morata, 1992). CAMPS, A. (comp.) (2003): Seqüències didàctiques per aprendre a escriure. Barcelona: Graó.

CASSANY, D. (2011): En_línia. Llegir i escriure a la xarxa. Barcelona. Graó.

CHARTIER, A.M. (2004): Enseñar a leer y escribir. Una aproximación histórica. México: Fondo de cultura económica.

CHARTIER, A.M.; J.HEBRARD (1994): Discursos sobre la lectura (1880-1980) . Barcelona: Gedisa.

COIRO, J. (2003): «Reading comprehension on the Internet: Expanding our understanding of reading comprehension to encompass new literacies». The Reading Teacher [article en línia]. Núm. 56, p. 458-464. Versió en espanyol publicada a Eduteka (2003).

COLOMER, T. (coord) (2008): Lectures adolescents. Barcelona: Graó.

COLOMER, T. (2007): Andar entre libros. México: Fondo de Cultura Económica, Zona ed.

COLOMER, T.; A.CAMPS (1991): Ensenyar a llegir, ensenyar a comprendre. Barcelona: Ed.62-Rosa Sensat (Trad.cast. Enseñar a leer, enseñar a comprender. Madrid:Celeste MEC, 1996) Disponible en format digital al web www.gretel.cat

DDAA. (2011) Marco de referencia para las bibliotecas escolares. Madrid: Ministerio de Educación.

DDAA. (2011) Bibliotecas escolares ¿entre ininterrogantes?. Madrid: Ministerio de Educación / Fundación Germán Sánchez Ruipérez.

DDAA. (2013) La lectura en un centre educatiu. Saber llegir, llegir per aprendre, gust per llegir. Barcelona: Departament d'Ensenyament.

DURAN, T.; R. ROS (1995): Primeres literatures. Llegir abans de saber llegir. Barcelona: Pirene. (Adapt. castellana: DURAN, T.; R. LÓPEZ (2002): Leer antes de leer. Madrid: Anaya)

GOLDIN, D.; KRISCAUTZKY, M.; PERELMAN, F. (coord.) (2012). Las TIC en la escuela, nuevas herramientas para viejos y nuevos problemas. Barcelona: Océano.

JUBANY, Jordi (2012) Connecta't per aprendre. Aprenentatge social i personalitzat. Barcelona: Rosa Sensat.

LARA, T., ZAYAS i altres (2009). La competencia digital en el área de lengua. Barcelona. Octaedro.

LANKSHEAR, C; KNOBEL, M. (2008): Nuevos alfabetismos. Su práctica cotidiana y el aprendizaje en el aula. Madrid. Morata.

LERNER, D. (2001): Leer y escribir en la escuela: lo real, lo posible y lo necesario. México: Fondo de Cultura Económica.

LLUCH, G. (2012): La lectura al centre. Llegir (i escriure) llibres, pantalles, documents, al Pla de Lectura de Centre. Alzira: Bromera.

MANGEL, A. (1998): Historia de la lectura. Madrid: Anaya.

MANRESA, M. (2013). L'univers lector adolescent. Dels hàbits de lectura a la intervenció educativa. Barcelona: Rosa Sensat.

MEEK, M. (2004): En torno a la cultura escrita. México: Fondo de Cultura Económica. MONEREO, C. (2005). Internet y competencias básicas. Aprender a colaborar, a comunicarse, a participar, a aprender. Barcelona: Graó. MORENO, V. (2004): Lectores competentes. Madrid: Anaya

PETIT, M. (1999): Nuevos acercamientos a los jóvenes y la lectura. México: Fondo de Cultura Económica.

ROUXEL, Annie (2005). Lectures cursives: quel accompagnement? París: Delagrave Edition / CRDP Midi-Pyrénées.

SARLAND, C. (2003): La lectura en los jóvenes: cultura y respuesta. México: Fondo de Cultura Económica.

TEBEROSKY, A. (amb la col.laboració de T.COLOMER) (2001): Proposta constructivista per aprendre a llegir i a escriure. Barcelona: Vicens Vives

ZAYAS, F. (2012). 10 idees clau: la competència lectora segons PISA. Reflexions i orientacions. Barcelona: Graó.

Recursos web:

Proyecto de lectura para centros escolares. Fundación Germán Sánchez Ruipérez:
<http://www.canallector.com/>

Pàgina del Departament d'Ensenyament sobre el Pla de lectura de centre.
<http://www.xtec.cat/web/projectes/lectura/pladelectura>